

Hergebruik van bestaande materialen

TEKST: KAREL GOSSELINK / BEELD: BART VAN OVERBEKE



In 2018 besloot Richard Suy het kantoorpand vlak achter zijn praktijk Mondzorg Oost in Nijmegen bij zijn praktijk te trekken. Het pand, uit de jaren '60, was recent verbouwd en telde 3 verdiepingen die waren voorzien van systeemplafonds, glazen tussenwanden en tl-verlichting. Het advies van Suy's projectontwikkelaar en aannemer: helemaal leeghalen en opnieuw inrichten. "Maar dat voelde niet goed, een soort materiaal- en kapitaalvernietiging", aldus Suy. "Aan de ene kant gooi je de bruikbare spullen eruit en aan de andere kant voer je alles weer nieuw aan." Hij verlangde dat de aannemer alles zorgvuldig zou demonteren, apart leggen en bekijken hoe de materialen opnieuw konden worden gebruikt.

Heel gepuzzel

Maar wat schetste zijn verbazing toen er op de dag van de start van de verbouwing er een grote container naast het pand stond om het sloopmateriaal af te voeren. "Daar

ben ik pontificaal voor gaan staan: er mocht niets worden ingegooid." De aannemer vond Suy's verzoek eerst niet werkbaar, omdat het een hele klus zou zijn om uit te zoeken waar het oude materiaal weer gebruikt kon worden. Toch ging hij ermee aan de slag en met succes. Alle plafondplaten, isolatiemateriaal, glazen wanden, deuren, armaturen en airco's werden zorgvuldig gedemonteerd en opgestapeld voor hergebruik. Hiermee werden de nieuwe praktijkruimtes gecreëerd. Uiteindelijk werd meer dan 80 procent hergebruikt. De oude tl-verlichting was niet bruikbaar omdat deze te warm werd, waardoor er extra moest worden gekoeld. In plaats daarvan werd gekozen voor led-verlichting. In sommige ruimtes waren extra materialen nodig zoals isolatiemateriaal, triple glas voor de gevel en lood voor in de wanden van de röntgenruimte. "Het was een heel gepuzzel, maar de aannemer kreeg er steeds meer lol in", merkte Suy. Je zou denken dat de



Tandarts

Duurzaam

Monzorg Oost, Nijmegen • Type praktijk: algemene praktijk met endodontologie, implantologie en orthodontie • Geopend: 2008 • Eigenaar: Richard Suy, tandarts • Aantal medewerkers: 35 • Website: www.mondzorgoost.nl



CASCADESYSTEEM

In de praktijk is de grote hr-verwarmingketel die veel gas gebruikte, vervangen door een zuiniger ketel met een cascadesysteem. Dit is een rij kleine verwarmingsketels die na elkaar aanslaan naargelang de behoefte aan warmte. Dit bespaart behoorlijk wat gas. Tevens is er voor de airconditioning een energiebesparend pomp-cascadesysteem aangeschaft dat wordt gevoed vanuit een groot waterbassin op het dak. Verder worden de plafonds beter geïsoleerd en komt er een ventilator die de warmte boven de plafonds 's ochtends wegblaast, wat bespaart op het koelproces.

verbouwing door het hergebruik goedkoper zou uitvallen, maar dat was niet het geval. De aanpak bleek veel arbeidsintensiever. Uiteindelijk kon de besparing door het hergebruik worden weggestreep tegen de kosten van de extra benodigde manuren.

Voorkom verspilling

Voor de inrichting van de kantoorruimtes en de kantine van de praktijk heeft Suy – bestuurslid van de KNMT – deels gebruikgemaakt van het kantoormeubilair uit de inboedel van het voormalige ANT-kantoor. Kritischer is hij op de apparatuur en de verbruiksmaterialen in zijn praktijk. Daarop moet je niet bezuinigen, want dan komen de workflow en bedrijfszekerheid in gevaar, meent hij. "Die moeten gewoon van goede kwaliteit zijn." Wel bekijkt hij welke delen van het werkproces duurzamer kunnen. Onder meer is besloten om de trays aan de stoel niet meer helemaal vol te leggen met materiaal waarvan je de helft niet gebruikt. Het ontbrekend instrumentarium kan de behandelaar pakken uit lades binnen handbereik. "Dit voorkomt verspilling".

Met de fiets

Het vervoer van en naar de praktijk krijgt eveneens nodige aandacht. Het streven is dat het personeel zoveel mogelijk met fiets of openbaar vervoer naar het werk komt. Je krijgt

pas een reiskostenvergoeding als je verder dan 10 kilometer van de praktijk woont. Woon je dichterbij dan kun je een fiets aanschaffen via het fietsplan. Gedurende het verbouwingsproces werd de aannemer steeds enthousiaster over het toepassen van herbruikbare materialen. Inmiddels maakt hij daar, ingegeven door materiaaltekorten, bij zijn projecten standaard gebruik van. "En ook dat is duurzaamheidswinst", aldus een tevreden Suy.



Meer informatie over duurzaamheid in de mondzorg

LADDER VAN CIRCULARITEIT

De ladder van circulariteit (R-ladder) is een handig hulpmiddel om te bepalen of een keuze meer of minder duurzaam is. Hoe hoger de keuze op de ladder staat, hoe circulaire of duurzamer deze is. De niveaus van circulariteit, de 10 R's, zijn:

- Refuse:** weigeren/ voorkomen gebruik
- Reduce:** gebruik minder grondstoffen
- Redesign:** herontwerp met oog op circulariteit
- Re-use:** product hergebruik (2e hands)
- Repair:** onderhoud en reparatie
- Refurbish:** product opknappen
- Remanufacture:** nieuw product van 2e hands
- Re-purpose:** hergebruik product maar anders
- Recycle:** verwerking en hergebruik materialen
- Recover:** energierugwinning

